

Kwaliteitswintertarwerassen

EH 0410

Door: ing.H.W.G.Floot

Inleiding

Wintertarwe is één van de belangrijkste gewassen voor de Noordelijke kleigrond. Vooral in het Oldambt is wintertarwe de belangrijkste peiler voor het bedrijf. De opbrengst van de rassen is, naast enkele andere factoren als wintervastheid, ziekteresistentie en stevigheid, erg belangrijk. Rassenonderzoek is dan ook van groot belang. Daarom is naast het onderzoek dat wordt uitgevoerd in opdracht van het PPO voor de samenstelling van de rassenlijst, door de SPNA samen met Limagrain Nederland, Robertus, Semundo, Cebeco, Ceres en Agrifirm op de proefboerderij Ebelsheerd een rassenvergelijking opgezet met naast Nederlandse rassen, enkele buitenlandse rassen. Dit om inzicht te krijgen in de mogelijkheden van deze rassen onder onze omstandigheden.

Algemene proefveldgegevens

zaaidatum	15 oktober 2003
voorvrucht	wintertarwe
grondanalyse	pH-KCl 7.5; CaCO ₃ 1.3; org. stof 4.9; lutum 51; afslib. 72-81%; Pw-getal 48; K-getal 33; K-HCl 41
N-min 0-100 cm	22 jan 50 kg N
bemesting	26 febr 108 kg/ha N 23 febr 52 kg/ha P ₂ O ₅ 27 apr 60 kg/ha N en op 24 mei 27 kg/ha N
groeiregulatie	26 apr 1 l/ha CCC en op 5 mei 0,15 l/ha Moddus
onkruidbestrijding	22 okt 4 l/ha isoproturon + 2 Boxer 13 april 0,2 l/ha Topik + 2 l/ha Actirob 26 april 1 mcpa + 1 mcpp + 0,75 Starane
ziektenbestrijding	5 mei 1 l/ha Opus Team 24 mei 0,75 l/ha Allegro
insectenbestr.	24 mei 0,2 l/ha decis
oogstdatum	10 augustus

Aanleg en uitvoering

De rassen konden half oktober onder goede omstandigheden gezaaid worden. Hierbij is uitgegaan van 400 zaden/m². Na het zaaien is ingewerkt met de rotorkoepel. De opkomst rond 26 november was goed en regelmatig.

Er ontwikkelde zich een goed en gezond gewas.

Resultaten

Voor de Ebelsheerd zijn in tabel 1 de waarnemingen en de zaadopbrengst in kg/ha en in relatieve cijfers vermeld. De opbrengst was goed en varieerde tussen de rassen van 10,8 tot 11,8 ton/ha. Er was geen legering van betekenis.

In tabel 2 zijn over de laatste jaren de relatieve opbrengsten vermeld van de Ebelsheerd en de Kollumerwaard en het meerjarig gemiddelde voor de Noordelijke klei (voor zover op de rassenlijst of in Nederland in onderzoek).

Om enig inzicht in de eigenschappen van de geteelde rassen te verkrijgen, zijn in tabel 3 gegevens aangaande stevigheid, vroegheid en ziektegevoeligheid vermeld.

Tabel 1: Vlotheid opkomst, planten/m², vroegheid aar, zaadopbrengst in kg/ha en relatief, valgetal, hl gewicht en eiwit in 2004 op de Ebelsheerd

ras	opko	pl/m2	vroegh	kg/ha	rel	valge	hl	eiwit
Apache	7.7	308	10	10893	96	280	78	11.6
Ceb0208	4.3	303	7.8	11183	98	299	78	11.0
Chatelet	2.7	253	10	10952	96	317	74	11.2
Claire	3.7	361	8	12209	107	301	75	11.1
Cubus	2.0	332	8	11314	99	341	77	11.8
Drifter	6.3	312	9	11836	104	318	78	11.4
Exsept	6.7	283	6	11607	102	283	76	12.2
Globus	7.7	315	7	11429	100	374	79	12.3
Ilias	5.0	265	6	11465	101	304	79	12.0
Istabraq	5.3	291	7	11672	102	279	77	11.0
Kampa	6.0	331	6	11173	98	244	80	12.3
Parador	6.7	340	7	11147	98	302	79	11.5
Residence	5.7	363	9	10288	90	292	78	11.8
Skater	3.0	309	10	11353	100	292	78	11.4
Smuggler	7.0	308	6	11805	104	335	75	11.3
Tataros	6.7	327	8	11629	102	314	78	11.6
Winnetou	3.7	317	8	11563	101	273	78	11.7
lsd	1.0	63	-	404	-	36	2	0.4
proefgemiddelde					100%=	11393 kg/ha		

Bespreking resultaten Ebelsheerd

Bij de uitzaai wordt rekening gehouden met het dkg van het zaaizaad, zodat voor ieder ras ongeveer het zelfde aantal korrels ca 400 per m² wordt uitgezaaid.

De opbrengst was goed. Gemiddeld 11,4 ton/ha. Tussen de rassen komen significante verschillen voor als het verschil in opbrengst groter is dan 404 kg.

Tabel 2: Zaadopbrengst in relatieve getallen over de jaren 2001 t/m 2003 op de Ebelsheerd en Kollumerwaard en meerjarig gemiddelde voor de Noordelijke klei met ziektebestrijding van de rassenlijstrassen of hiervoor in beproeving.

ras	soort tarwe	Ebelsheerd			Kollumerwaard			Noord.klei		
		2001	2002	2003	2004	2000	2001	2002	2004	1998/03
Apache	-	-	-	102	96	-	-	-	-	-
Brigadier	voer	104	95	-	-	-	-	-	-	-
Bristol	voer	97	98	-	-	111	115	101	-	100
Chatelet	B5	-	-	-	96	-	-	-	-	-
Claire	bisquit	109	104	99	107	-	98	102	-	-
Cubus	A7	-	-	-	99	-	-	-	-	-
Drifter	bak	103	99	101	104	112	111	101	-	103
Elvis	A7	-	-	98	-	-	-	-	-	-
Empire	E8	-	-	92	-	-	-	-	-	-
Exsept	vultarwe	-	-	96	102	-	-	-	-	-
Florida	vultarwe	100	97	105	-	-	-	-	-	-
Globus	A7	-	-	-	100	-	-	-	-	102
Hattrick	-	-	-	105	-	-	-	-	-	-
Ilias	bak	-	99	99	101	-	-	111	-	98
Istabraq	-	-	-	-	102	-	-	-	-	-
Kampa	bak	-	102	93	98	104	96	106	-	96
Lexus	-	-	-	101	-	-	-	-	-	100
Limes	voer	-	98	100	-	-	-	98	-	101
Parador	-	-	-	-	98	-	-	-	-	-
Residence	bak	96	96	103	90	91	98	93	-	99
Robigus	bisquit	-	-	103	-	-	-	-	-	106
Skater	vultarwe	102	-	105	100	-	-	107	-	-
Smuggler	-	-	-	-	104	-	-	-	-	-
Tataros	bak	110	105	106	102	-	-	79	-	106
Tommi	bak	-	-	96	-	-	-	-	-	-
Virtuose	voer	107	104	103	-	-	82	91	-	102
Winnetou	-	-	-	-	101	-	-	-	-	-
100%=	-	10482	10626	9939	11393	10468	11636	8792	-	10700

Tabel 3: Ziekteresistentie bij wintertarwe

	stro stevigh	vroeg heid	gele roest	bruine roest	meel- dauw	blad- sept.	fusarium -
Apache		8,5	8,5			5,5	6
Brigadier	7	7	3	8	6	5	6
Bristol	8,5	6,5	8,5	8,5	8,5	7	7
Chatelet		8,5				6,5	5,5
Claire		6	8	8		7	6
Cubus		8,5				7	7
Drifter	7,5	7,5	7,5	5,5	6,5	5,5	6
Exsept			8	6		7	6
Globus	8	6,5	9,5	8,5	8	7	6,5
Ilias	8	6,5	9	7	7	6,5	8
Istabraq						7	7
Kampa	8	5,5	8,5	6,5	8	7	8,5
Parador						6	4
Residence	6	7,5	9	6,5	7,5	6,5	6,5
Skater	8	7	8	6	7,5	6	6,5
Smuggler						7	7
Tataros	8	7,5	9	8	7,5	6	6
Winnetou		6				7	6,5
Tommi		5	8	8	8	5	6
Virtuose	8	8,5	8	8	7	6	6,5